

Oświadczenie Nr IV/2/11
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 27 stycznia 2011 r.

dotyczące projektu z dnia 21 grudnia 2010 r. ustawy o systemie oceniania
jakości edukacji

Sejmik Województwa Świętokrzyskiego wyraża stanowczy sprzeciw wobec propozycji Ministerstwa Edukacji Narodowej zmierzającej do tworzenia nowego, regionalnego systemu zapewnienia jakości edukacji na bazie Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych, przy jednoczesnej likwidacji Kuratoriów Oświaty.

Okręgowe komisje egzaminacyjne są jednostkami wyspecjalizowanymi w organizacji i przeprowadzaniu egzaminów zewnętrznych na zakończenie każdego cyklu kształcenia i jako takie z powodzeniem spełniają przypisane im zadania za pośrednictwem 7 ośrodków w kraju. Nadmienić należy, że o ile umiejscowienie okręgowych komisji egzaminacyjnych nie miało strategicznego znaczenia i nie wpływało na prawidłowe funkcjonowanie szkół i placówek w poszczególnych województwach, o tyle zlokalizowanie projektowanych Okręgowych Ośrodków Jakości Edukacji z nowymi, dodatkowymi zadaniami wymagającymi stałego kontaktu ze szkołami w dotychczasowych siedzibach OKE, bez wątplenia stanowi zagrożenie dla prawidłowej realizacji zadań w tym zakresie. Utworzenie zaledwie 7 ośrodków pozostaje w sprzeczności z założeniami decentralizacji państwa, prowadzi do osłabienia i marginalizacji mniejszych regionów, na terenie których z założenia nie będzie funkcjonował OOJE. Tego rodzaju rozwiązania poddają w wątpliwość możliwość skutecznego i efektywnego zarządzania i działania tych instytucji mających w swoim zakresie nadzoru dwa lub trzy województwa.

Również ostatnie propozycje MEN, uwzględniające utworzenie sieci komórek organizacyjnych Okręgowych Ośrodków Jakości Edukacji w terenie tzw. ROJE, na czele których stać mają Rejonowi Inspektorzy Jakości Edukacji, nie spełniają oczekiwań świętokrzyskich samorządów i środowisk edukacyjnych w regionie. Takie rozwiązanie spowoduje jedynie dalsze rozdrobnienie systemu nadzoru pedagogicznego, a nie jak planowano jego ujednoczenie i wzmocnienie. Podobnie, mnożenie różnego rodzaju podmiotów decyzyjnych w obszarze systemu nadzoru pedagogicznego nie przyczyni się do podniesienia jakości edukacji czy skuteczniejszego zarządzania w tym zakresie, a jedynie może spowodować dezinformację i rozproszenie odpowiedzialności za wdrażane projekty i osiągnięte wyniki.

Utrudnień w stworzeniu jednolitego systemu nadzoru pedagogicznego należy upatrywać także w utrzymaniu dwoistości centralnych organów nadzoru, gdyż zadania w tym zakresie zostały przypisane zarówno Naczelnemu Inspektorowi Jakości Edukacji, jak i poszczególnym ministrom resortowym znajdującym się poza projektowanym systemem oceniania jakości edukacji.

Kolejne wątpliwości budzi planowane utworzenie Krajowego Ośrodka Rozwoju Edukacji z siecią Lokalnych Centrów Rozwoju Edukacji, które mają działać w oparciu o placówki doskonalenia nauczycieli, biblioteki pedagogiczne i poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Brak jest bowiem w projekcie przedmiotowej ustawy zapisów uszczegółwiających miejsce i zadania wymienionych placówek w nowym systemie oceny jakości edukacji.

Bez uregulowania pozostają także m.in. bardzo ważne dla uczniów, jak i dla szkół, zwłaszcza ze względu na warunki rekrutacji, kwestie konkursów przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, których organizacja należała do zadań kuratorów oświaty.

Z zaniepokojeniem obserwujemy próby przekazywania samorządom terytorialnym nowych zadań z zakresu edukacji, bez jednoczesnego wskazania źródeł ich finansowania. Szczególne wątpliwości budzi zwłaszcza możliwość prawidłowej realizacji zadań (pozostających obecnie w kompetencjach kuratoriów oświaty) w tzw. okresie przejściowym. Zastrzeżenia wywołuje nieskoordynowanie działań na kilku płaszczyznach: nie wskazano organów decyzyjnych, jak również nie określono ich szczegółowych kompetencji i uprawnień, ponadto zaś nie zaplanowano odpowiednich środków finansowych gwarantujących płynne podjęcie zadań przez nowe struktury w trakcie trwania roku budżetowego.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty postulujemy, aby modyfikacja systemu sprawowania nadzoru pedagogicznego odbywała się z zachowaniem obowiązującego podziału administracyjnego kraju w oparciu o znaczące podmioty z obszaru edukacji, ze szczególnym uwzględnieniem kuratoriów oświaty, placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych i bibliotek pedagogicznych. Wskazane podmioty dysponują niezbędnym potencjałem do tworzenia struktur i realizacji nadzoru pedagogicznego w regionach, w tym wysoko specjalistyczną kadrę i doświadczenie.

Kuratorium Oświaty w Kielcach jest odpowiednim partnerem do realizacji zadań w ramach projektowanego systemu oceny jakości edukacji. Świadczy o tym dotychczasowa dobra i owocna współpraca tego organu z samorządami wszystkich szczebli z terenu województwa świętokrzyskiego. W kuratorium funkcjonują wydzielone komórki organizacyjne odpowiadające planowanym strukturom nadzoru pedagogicznego, pracuje również odpowiednio przygotowana kadra pedagogiczna, m.in. w ramach realizacji projektu *Program Wzmocnienia Efektywności Nadzoru Pedagogicznego i Oceny Jakości Pracy Szkoły*. Sprowadzenie roli kuratoriów do poziomu wydziału w urzędzie administracji przyczyni się do degradacji wypracowanej w ciągu wielu lat płaszczyzny współpracy pomiędzy środowiskiem samorządowym a oświatowym.

Oświadczenie otrzymują:

1. Prezydent RP
2. Premier Rządu RP
3. Minister Edukacji Narodowej
4. Przewodniczący Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży
5. Przewodniczący Senackiej Komisji Nauki, Edukacji i Sportu
6. Parlamentarzyści Województwa Świętokrzyskiego
7. Przewodniczący Sejmików Województw RP
8. Związek Województw RP

Przewodniczący Sejmiku

Marek Gos

